

នៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

សំនុំរឿងលេខ	០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/កសចស(អបជ័០៣)
ប្តឹងទៅ	អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ	១៧ កក្កដា ២០០៨
ភាគីប្តឹង	ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
ភាសា	ខ្មែរ និង អង់គ្លេស
ប្រភេទឯកសារ	សាធារណៈ

ឯកសារដើម
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de réception): 17 / 07 / 2008
ម៉ោង (Time/Heure):..... 14 : 55
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier:..... SANN RADA

ពាក្យស្នើសុំសេចក្តីប្រកាសជាប្រយោជន៍ (Declarative Relief) សំរាប់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
ក្នុងការថ្លែងប្រាស្រ័យដោយផ្ទាល់, មិនមែនស្នើសុំសំរាប់ការបើកសវនាការឡើងវិញនោះទេ

ប្តឹងដោយ :
ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
ធារី ចាន់សេង

ប្តឹងទៅ :
អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
ចៅក្រម ប្រាក់ គឹមសាន
ចៅក្រម Rowan DOWNING
ចៅក្រម ន័យ ថុល
ចៅក្រម Katinka LAHUIS
ចៅក្រម ហួត រុឌី

ផ្ញើជូន :
សហព្រះរាជអាជ្ញា
ជា លាង
Robert PETIT
យ៉េត ចរិយា
William SMITH
Anees AHMED

សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
ហុង គឹមសួន
គង់ ពិសី
ឡោ ជុនឌី
នី ចាន់ឌី
Silke STUDZINSKY
យុង ផានិត

ឯកសារច្បាប់តាមច្បាប់ដើម
COPIE CERTIFIÉE CONFORME
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ត្រឹមត្រូវ (Certified Date/Date de certification): 18 / 07 / 2008
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier:..... C.A. FRY

សហមេធាវីលោកអៀង សារី
អាង ឌុត្តម
Michael KARNAVA

អង្គភាពគាំទ្រជនរងគ្រោះ

សហមេធាវីលោកកាំង ហ្វ្រង់ឡេ

កា សារុផ

Francois Roux

សហមេធាវីលោកខៀវ សំផន

សាយ ប៊ុរី

Jacques Verges

តាត បូផល

Gabriela GONZALEX RIVAS

ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត

យូ ប៊ុនឡេង

Marcel LEMONDE

សហមេធាវីលោកស្រីអៀង ធីរិទ្ធ

ផាត់ ពៅសៀង

Diana Ellis

I. សេចក្តីសង្ខេប

១. នៅថ្ងៃទី៨ កក្កដា ២០០៨, អង្គបុរេជំនុំជម្រះ («អបជ»)បានចេញសេចក្តីប្រកាសអំពី «សេចក្តីណែនាំ ចំពោះភាគីពាក់ព័ន្ធទាក់ទងទៅនឹងពាក្យសុំឱ្យពិចារណាឡើងវិញ អំពីសិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងការ ថ្លែងប្រាស្រ័យជូនអង្គជំនុំជម្រះ» («សេចក្តីណែនាំអំពីការសុំឱ្យពិចារណាឡើងវិញ») ដែលបានបញ្ជាក់ថា ពាក្យ សុំឱ្យ ពិចារណាឡើងវិញរបស់នាងខ្ញុំ «នៅដំណាក់កាលនេះ ពាក្យសុំនេះត្រូវបានបកស្រាយថា ជាសំណើ សុំឱ្យបើកសវនាការជាថ្មី ដើម្បីស្តាប់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីថ្លែងប្រាស្រ័យ»។

២. នាងខ្ញុំឈ្មោះ សេង ធីរី ដែលជាភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី («អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំ») មានបំណងចង់ ធ្វើការបញ្ជាក់អះអាងថា នាងខ្ញុំមិនមែនកំពុងស្វែងរកសុំឱ្យមានការបើកសវនាការជាថ្មីឡើងវិញនោះទេ ប៉ុន្តែ នាងខ្ញុំសូមសំណូមពរឱ្យមាន សេចក្តីប្រកាសជាប្រយោជន៍ (Declarative Relief)។ វាជាការពិតណាស់ ដែលថា ការបើកសវនាការ ឡើងវិញនឹងជួសជុលការខូចខាត ចំពោះការណ៍ដែលថា ភាពពាក់ព័ន្ធរបស់នាង ខ្ញុំក្នុងនាមជាភាគី^១ មួយ នៅក្នុងនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌអង្គបុរេជំនុំជម្រះករណីលោកអៀង សារី មិនត្រូវបាន ពិចារណាដោយរូបនាង រឺមេធាវី របស់នាង។ ក៏ប៉ុន្តែ ដោយស្របទៅតាម «ផលប្រយោជន៍របស់ អបជ ក្នុងការធានាឱ្យបាននូវដំណើរការ ឆាប់រហ័ស» ហើយដោយសារថាសវនាការនេះ បានបញ្ចប់រួចទៅហើយនោះ ដូចនេះការ បើកសវនាការ ឡើងវិញសំរាប់ករណីនេះ វានឹងបង្កឱ្យមានការប្រើប្រាស់ ដោយពុំមានប្រសិទ្ធភាព នូវ ពេលវេលា ថាមពល និងធនធាន ទៅវិញទេ។ ដូច្នេះ អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំ សូមសំណូមពរឱ្យមាន សំណងក្នុងទម្រង់ជា សេចក្តីប្រកាសជាប្រយោជន៍ Declarative Relief វិញ។

II. អង្គហេតុ

៣. កាលពីថ្ងៃទី ២៥ កញ្ញា ២០០៧, ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី បានដាក់ពាក្យស្នើសុំផ្ទាល់ខ្លួនមួយ ដែល ត្រូវបានទទួលដោយ ក្រុមប្រឹក្សានៃការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត («កសចស») នៃអង្គជំនុំជម្រះ វិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា («អ.វ.ត.ក»)។ ពាក្យស្នើសុំនោះ ត្រូវបានដាក់ចូលទៅក្នុង ករណីសំណុំរឿង លេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/កសចស នៅក្នុងថ្ងៃដែលនោះ^២។

¹ វិធានផ្ទៃក្នុង ២៣(៦)(ក) : «នៅពេលដែលបានចូលរួមជាភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីហើយ ជនរងគ្រោះរូបនោះនឹង ក្លាយទៅជា ភាគី មួយនៅក្នុងនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនេះ»។

² ស្ថានភាពនៃការធ្វើព្រឹត្តិ របស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី, ថ្ងៃ២០ វិច្ឆិកា ២០០៧។ គួរកត់សំគាល់ថាឯកសារដើម ត្រូវ បានទទួលនៅថ្ងៃ២០ វិច្ឆិកា ២០០៧ នៅវេលាម៉ោង ២ រសៀល ដោយ នប់ សុផនវិចិត្រ, ដែលជាមន្ត្រីស្តីទីទទួលបន្ទុក ផ្នែកសំណុំរឿង (តមួយថ្ងៃបន្ទាប់ពីការចាប់ខ្លួននិងការឃុំខ្លួនលោក នួន ជា, ថ្ងៃ១៩ កញ្ញា)។

៤. នៅថ្ងៃទី២៨ ធ្នូ ២០០៧, អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំ ត្រូវបាន ងរថេមីសេ នៃ កសចស ជូនដំណឹងតាមរយៈ អាស័យដ្ឋានអ៊ីមែល នៅលើពាក្យស្នើសុំនោះ ស្តីពីសវនាការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នទៅលើលោក នួន ជា នៅក្នុង អបជ ដែលត្រូវត្រាងធ្វើនៅថ្ងៃទី០៤ កុម្ភៈ ២០០៨។

៥. នៅថ្ងៃទី ៣១ មករា ២០០៨, សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត គីលោក យូ ប៊ុនឡេង និងលោក Marcel LEMONDE បានទទួលស្គាល់លោក នី ចាន់ឌី អ្នកតំណាងស្របច្បាប់របស់ អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំ។ នៅក្នុង ឯកសារចុះថ្ងៃទី ៣០ មករា ២០០៨, អ្នកដាក់ពាក្យសុំបាន (១)រក្សាសិទ្ធិរបស់នាងយ៉ាងដាច់ខាត «ក្នុងការ តំណាងរូបនាងខ្ញុំដោយផ្ទាល់ រឺ / និង មានមេធាវីសំរាប់តំណាងនាងខ្ញុំនៅគ្រប់ដំណាក់កាលទាំងអស់ ... ជា ពិសេសនៅក្នុងអង្គបុរេជំនុំជម្រះ», និង (២) បានបញ្ជាក់ពីគោលបំណងចង់ «ក្លាយទៅជាអ្នកតំណាងសំរាប់ ជនរងគ្រោះដែលក្លាយជាជនកំព្រាកំឡុងរបបខ្មែរក្រហម» ។

៦. មុនការបើកសវនាការដែលគេកំណត់ឡើងវិញនៅថ្ងៃទី ០៧ កុម្ភៈ ២០០៨, កំណែថ្មីនៃ «ក្រមសីលធម៌ នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ» ត្រូវបានគេចាកជូនទៅដល់ភាគីទាំងឡាយ ដោយមានបង្ហាញពីឈ្មោះមេធាវីបួននាក់សំរាប់ ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបួននាក់នៅពេលនោះ ដោយបញ្ជាក់ថាពួកគេត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើសេចក្តីថ្លែង ផ្ទាល់មាត់រហូតដល់ទៅសាមសិបនាទីក្នុងម្នាក់ៗ។

៧. អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំ បានធ្វើការថ្លែងប្រាស្រ័យនៅចំពោះមុខ អបជ លើកដំបូងនៅថ្ងៃទី ០៨ កុម្ភៈ ២០០៨ នៅពេលចាប់ផ្តើមដំបូងនាថ្ងៃទីពីរនៃការធ្វើសវនាការស្តីពីការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន។ នៅក្នុងឱកាសនេះ អ្នក ដាក់ពាក្យសុំបានថ្លែងប្រាស្រ័យអស់រយៈពេលម្ភៃនាទីក្នុងចំណោមពេលវេលាសាមសិបនាទីដែលផ្តល់ដល់នាង និងមេធាវីរបស់នាង។ បន្ទាប់ពីនោះមក ការថ្លែងប្រាស្រ័យនោះ ត្រូវបានគេអបអរសាទរថាជា «ប្រវត្តិសាស្ត្រ» និង «មិនធ្លាប់មានពីមុនមក» នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រច្បាប់អន្តរជាតិ និងសាលាក្តីអន្តរជាតិ ពីសំណាក់អ្នក សង្កេតការណ៍ទាំងជាតិ និងអន្តរជាតិ, ដែលជាពាក្យសុំដីដកស្រង់ចេញពី លោកស្រីបណ្ឌិត ហេឡែន ចារីស, លោក ភីធី ហុសស្ទី និងលោក រាជ សម្បត្តិ នៃផ្នែកកិច្ចការសាធារណៈ។

៨. នៅក្នុងសុន្ទរកថារបស់នាង, អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំបានទទួលស្គាល់ថា ការអនុញ្ញាតឱ្យ ជនរងគ្រោះបាន ចូលរួមដោយផ្ទាល់ជាភាគីនេះអាចធ្វើឱ្យមាន «ភាពស្មុគស្មាញផ្នែករដ្ឋបាល», ប៉ុន្តែនាងក៏បានបញ្ជាក់ផងដែរថា «ទោះបីជាមានហានិភ័យបែបនេះក៏ដោយ ក៏ការចូលរួមរបស់ជនរងគ្រោះ បានឆ្លុះបញ្ចាំងពីទំនុកចិត្ត និងជំនឿ របស់តុលាការ ទៅលើជនរងគ្រោះ ថាផលប្រយោជន៍របស់ជនរងគ្រោះត្រូវបានគេរាប់បញ្ចូល ហើយសំឡេង របស់ជនរងគ្រោះមានគេស្តាប់លឺ»។ បន្ទាប់មក អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំក៏បានបន្តប្រកាសថា ជនរងគ្រោះ រឺភាគី

ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវតែ «ការពារទំនុកចិត្តនិងការជឿជាក់របស់ពួកយើងនៅក្នុងដំណើរការនេះ» ហើយ ត្រូវយល់ថា តុលាការត្រូវរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់ និងភាពសមរម្យថ្លៃថ្នូរ។ នីតិវដ្ត និងសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទ ត្រូវ តែទទួលបានការគោរព។ អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំ ក៏បានសង្កត់ធ្ងន់ថា នាងកំពុងតែថ្លែងប្រាស្រ័យនៅចំពោះមុខ អបជ ក្នុងនាមជា ជនរងគ្រោះ វិភាគដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅក្នុងសមត្ថភាពពីរយ៉ាង : ទីមួយក្នុងនាមជា ពលរដ្ឋឯកជន និងទីពីរ «ក្នុងនាមជាអ្នកតំណាងឱ្យជនរងគ្រោះទូទៅដែលមិនមានសំឡេង ... គឺក្រុមអ្នក កំព្រា»។

៩. អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំ បានចំណាយពេលប្រហែលពាក់កណ្តាលនៃពេលវេលាដែលគេបានកំណត់ឱ្យ ដើម្បី ធ្វើការសង្កត់បញ្ជាក់ពីចំណុចខាងដើម មុនពេលធ្វើសេចក្តីសំអាងថាហេតុអ្វីបានជានាងជឿជាក់ថាការឃុំខ្លួន លោក នួន ជា បណ្តោះអាសន្នគឺជារឿងត្រឹមត្រូវ។

១០. ឱកាសលើកទីពីរសំរាប់អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំក្នុងការថ្លែងប្រាស្រ័យនៅចំពោះមុខ អបជ កើតមានឡើងនៅ ក្នុងសវនាការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នករណីលោក ខៀវ សំផន ដោយមានការថតជាវីដេអូ កាលពីថ្ងៃទី ២៣ មេសា ២០០៨ (គឺបន្ទាប់ពីករណីលោក នួន ជា)។ ចំពោះ អំណះអំណាងរបស់មេធាវីការពារក្តី គឺលោក ហ្សាក់ វេសេស (Jacque VERGERS) ដែលថាគាត់មិនអាចការពារកូនក្តីរបស់គាត់បានទេដរាបណាឯកសារ របស់ អវតក ទាំងអស់មិនទាន់បានបកប្រែជាភាសាបារាំងចប់ទេនោះ, អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំ បានឆ្លើយតប ដោយផ្ទាល់ចំពោះអំណះអំណាងនោះទេវិញថា «លោកខៀវ សំផន, លោកមានមេធាវីជាជនជាតិខ្មែរនិង បរទេស ដូច្នោះ នេះគឺជាសារសំខាន់ជាមូលដ្ឋាន ដែលលោកមិនត្រូវភ្លេចនូវគោលការណ៍ខាងក្រោមនេះទេថា : យើងមិនត្រូវ អនុញ្ញាតិអោយភាពល្អឥតខ្ចោះ ក្លាយទៅជាសត្រូវនៃភាពល្អនោះទេ គឺថាយើងត្រូវតែមាន ហេតុផល ហើយយើងត្រូវតែប្រើប្រាស់សុភវិនិច្ឆ័យរបស់យើង»។ បន្ទាប់ពីបញ្ជាក់ជាភាសាខ្មែរ អ្នកដាក់ពាក្យ ស្នើសុំ ក៏បានបញ្ជាក់ពីគោលការណ៍នេះឡើងវិញជាភាសាអង់គ្លេស រួចហើយបានអង្គុយចុះ។

១១. នៅក្នុងឱកាសទាំងពីរលើកនោះ ទាំងតុលាការ និងភាគីទាំងអស់បានទទួលស្គាល់និងយល់ព្រមឱ្យ អ្នក ដាក់ពាក្យសុំថ្លែងប្រាស្រ័យទៅកាន់តុលាការដោយផ្ទាល់។ ជាពិសេស គេគួរតែរំលឹកឡើងវិញថា (១) នៅក្នុង ឱកាសលើកទីមួយ ការិយាល័យកិច្ចការសាធារណៈ របស់ អវតក ទទួលស្គាល់ថាវាមានលក្ខណៈប្រវត្តិសាស្ត្រ និងមិនធ្លាប់មានពីមុនមក, ហើយ (២) នៅក្នុងឱកាសលើកទីពីរ, មេធាវីរបស់លោក ខៀវ សំផន មាន ប្រតិកម្មដោយការភ្ញាក់ផ្អើលនៅពេលដែលតុលាការសួរ ថាតើពួកគេជំទាស់ចំពោះ ភាគីដើម បណ្តឹងរដ្ឋប្ប វេណី ក្នុងការថ្លែងប្រាស្រ័យ ដោយផ្ទាល់នៅចំពោះមុខ អបជ ដែររឺទេ។ ពួកគេយល់និងព្រម ទទួលថាសិទ្ធិ របស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងការថ្លែងប្រាស្រ័យចំពោះមុខ អបជ គឺមាន ក្នុងមានជាភាគី ដែលមានការ

ទទួលស្គាល់ចំពោះដំណើរការរឿងក្តី ហើយបានសួរថា «តើបញ្ហានេះមិនទាន់បានសំរេចនៅក្នុង សវនាការ ករណីលោក នួន ជា ទេវី?»^៣

១២. គួរចងចាំថានៅក្នុងឱកាសទាំងពីរដែលអ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំបានថ្លែងប្រាស្រ័យដោយផ្ទាល់ទៅកាន់ អបជ រូបគាត់មានការតំណាងស្របច្បាប់ដែលមានវត្តមាននៅក្នុងតុលាការ។

១៣. អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំមិនអាចចូលរួមសវនាការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នករណីលោកស្រី អៀង ធារិទ្ធ កាលពីថ្ងៃទី ២១ ឧសភា ២០០៨ដោយផ្ទាល់ទេ ប៉ុន្តែរូបគាត់ត្រូវបានតំណាងដោយមេធាវីរបស់ខ្លួនដែរ។ រយៈពេលមុននេះមួយថ្ងៃ គឺនៅថ្ងៃទី ២០ ឧសភា ២០០៨ អបជ បានចេញសេចក្តីណែនាំ ថាការថ្លែង សេចក្តីផ្ទាល់មាត់ជួសមុខឱ្យដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ស្របតាមវិធាន ៧៧ (១០) នឹងត្រូវធ្វើឡើងដោយ មេធាវីតំណាងឱ្យដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី («សេចក្តីណែនាំអំពីការថ្លែងសេចក្តី ផ្ទាល់មាត់»)^៤ ។

១៤. សវនាការបន្ទាប់មកទៀតដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំបានចូលរួមនោះ គឺនៅថ្ងៃទី៣០ មិថុនា ២០០៨ អំពី ករណីលោក អៀង សារី។ នៅថ្ងៃទី០១ កក្កដា ២០០៨ អបជ បានចេញសេចក្តីសំរេចមួយអំពីបញ្ហា ដំបូង ដែលបានលើកឡើងដោយ សហមេធាវី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដោយច្រានចោលសំណើដែលសុំឱ្យមាន ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីម្នាក់ «បានថ្លែងប្រាស្រ័យដោយផ្ទាល់ទោះបីជា មានមេធាវីការពារក៏ដោយ»^៥ («សេចក្តីសំរេចស្តីពីបញ្ហាដំបូង»)។ អបជ បានយោងទៅតាមសេចក្តីសំរេចពីមុនរបស់ខ្លួននៅថ្ងៃទី២០ ឧសភា ២០០៨ ហើយបានបញ្ជាតាមយល់ឃើញរបស់ខ្លួនដោយយោងតាមវិធាន ៧៧(១០) ដែលបានចែងថា នៅ អបជ បន្ទាប់ពីអ្នកធ្វើរបាយការណ៍បានអានរបាយការណ៍របស់ពួកគេរួចហើយ, «...មេធាវីតំណាងភាគីនិមួយៗ អាចបង្ហាញនូវសេចក្តីសង្កេតសង្ខេបរបស់ខ្លួន»។

១៥. នៅថ្ងៃទី ០១ កក្កដា ២០០៨, បន្ទាប់ពីមានសេចក្តីសំរេចចិត្តដូចដែលបានចែងខាងលើ អ្នកដាក់ពាក្យ ស្នើសុំ បានបណ្តេញមេធាវីរបស់ខ្លួន ហើយជំរាប អបជ ថា ខ្លួនលែងមានតំណាងតាមផ្លូវច្បាប់ ទៀតហើយ ហើយស្នើសុំអនុញ្ញាតថ្លែងប្រាស្រ័យដោយខ្លួនគាត់ផ្ទាល់រយៈពេល ១០ នាទី (ជាពេលកំណត់ដែល អបជ ផ្តល់ឱ្យទៅភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី) ហើយនិយាយអំពីប្រធានបទពាក់ព័ន្ធនឹងគោលការណ៍ ne bis in

³ សេចក្តីសំរេចស្តីពីការចូលរួមរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នករណីលោក នួន ជា, អបជ, ថ្ងៃទី២០ មីនា ២០០៨, ប្រែ១០០១៧២៨៦
⁴
⁵

idem ។ អបជ ក៏បានចេញសេចក្តីសំរេចមួយទៀត^៦ («សេចក្តីសំរេចអំពីសិទ្ធិរបស់ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលមិនមានការតំណាងស្របច្បាប់»), ហើយបដិសេធនៅលើសំណើសុំទាំងឡាយរបស់ភាគី ដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណី ក្នុងការថ្លែងប្រាស្រ័យដោយផ្ទាល់ក្នុងតុលាការ។ អបជ បានយោងសេចក្តីសំរេចនេះទៅតាមវិធាន ៧៧(១០) ម្តងទៀត។

១៦. ចៅក្រម រ៉ូរ៉ាន់ ដាននិង បានសរសេរ អំពីការមិនយល់ស្របរបស់គាត់ចំពោះបញ្ហានេះ ហើយបង្ហាញ ពីទស្សនៈរបស់គាត់ថា អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំ គួរតែទទួលបានសិទ្ធិថ្លែងប្រាស្រ័យ ដោយផ្ទាល់នៅ ក្នុងតុលាការ ដោយខ្លួនឯង។ គាត់បានធ្វើការកត់សំគាល់ឃើញទៀតថា មានភាពមិនស្របគ្នារវាងវិធាន២៣ (ការផ្តល់សិទ្ធិ ឱ្យភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងការបង្ហាញខ្លួន) និង វិធាន ៧៧(១០) (ការដាក់កំរិតទៅលើការ ធ្វើសង្កេត របស់ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅចំពោះមុខ អបជ ជូនទៅ «មេធាវី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី» វិញ)។ គាត់ ធ្វើការបញ្ជាក់បន្តទៀតថា «ផលប៉ះពាល់ដែលអាច កើតឡើងដោយសារសេចក្តីសំរេចចិត្តនៅក្នុងបញ្ហានេះ អាចជាការបញ្ចប់នូវសិទ្ធិរបស់នាងក្នុងការលើកអំណះ អំណាចតទល់នឹងជនត្រូវចោទ តាមវិធាន ២៣(១)(ខ), ហើយជាលទ្ធផល បើអនុលោមទៅតាមគោលការណ៍មូលដ្ឋាន នៃវិធាន ២១(១)(ក)នោះ វានឹងក្លាយទៅជារឿងអយុត្តិធម៌ ក្នុងការដែលមិនអនុញ្ញាតឱ្យភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី បានថ្លែងប្រាស្រ័យ នៅក្នុងតុលាការ»។

១៧. នៅថ្ងៃទី០២ កក្កដា ២០០៨ អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំបានដាក់ពាក្យស្នើសុំជាភាសាអង់គ្លេសជូនទៅ អបជ សុំឱ្យមានការពិចារណាឡើងវិញទៅលើសេចក្តីសំរេចស្តីពីសិទ្ធិរបស់ភាគី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលគ្មាន ការតំណាងតាមផ្លូវច្បាប់ («ការដាក់ពាក្យសុំឱ្យមានការពិចារណាឡើងវិញ») ក្នុងកំឡុងពេល សវនាការករណី លោក អៀង សារី។ ពាក្យស្នើសុំនោះត្រូវបានដាក់ជូនដោយមានសុពលភាពត្រឹមត្រូវ នៅថ្ងៃទី ០៤ កក្កដា ២០០៨ យោងទៅតាមពាក្យស្នើសុំជាភាសាខ្មែរដែលធ្វើជូន អបជ កាលពីថ្ងៃទី០៣ កក្កដា។ ពាក្យស្នើសុំនោះ បាន បញ្ជាក់ថា នៅក្នុងលិខិតផ្តល់សិទ្ធិ អ្នកដាក់ពាក្យសុំ បានបញ្ជាក់ជូនសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដោយ មុតមាំថារូបគាត់ចង់ការពារខ្លួនគាត់ដោយខ្លួនឯង រីឯមានមេធាវីការពារគាត់ ដូចនេះ ការណ៍ទាំងនេះនៅតែរក្សា សិទ្ធិពេញលេញរបស់គាត់ក្នុងការ ថ្លែងប្រាស្រ័យក្នុងតុលាការដោយខ្លួនគាត់ផ្ទាល់។

១៨. អ្នកដាក់ពាក្យសុំរូបនេះគឺជាភាគី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលមានបំណង តំណាងឱ្យក្រុមអ្នកកំព្រា។ រូបគាត់បាននិយាយយ៉ាងទូលំទូលាយ (តាមរយៈ ការសំភាសន៍ អត្ថបទក្នុងកាសែត កម្មវិធីវិទ្យុ វេទិកាផ្សេងៗ ។ល។) និងជាមួយប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរសាមញ្ញទូទាំងប្រទេស។ រូបគាត់បានទទួលការចាប់ អារម្មណ៍ ពីមនុស្ស

6

ជាច្រើនដែលនឹងអាចនឹងក្លាយទៅជាអ្នក ដែលស្ថិតនៅក្រោមការ តំណាងរបស់ គាត់នៅក្នុង ក្រុមអ្នកកំព្រា នេះ។ លើសពីនេះទៅទៀត អ្នកដាក់ពាក្យសុំរូបនេះ បានរៀបចំសិក្ខាសាលាដែល មានរយៈពេលមួយថ្ងៃ និង កន្លះថ្ងៃ សំរាប់ក្រុមអ្នកកំព្រានេះពាសពេញប្រទេសកម្ពុជា ដោយចាប់ផ្តើមដំបូង នៅទីក្រុងភ្នំពេញនាថ្ងៃទី១៩ មេសា, នៅកោះកុង ថ្ងៃទី០៧ មិថុនា, និងនៅក្នុងពេលអនាគតខាងមុខ បន្ទាប់ ពីការរៀបចំវេទិកា សាធារណៈនិមួយៗរបស់ មជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍សង្គម ស្តីពី «យុត្តិធម៌ និងការបង្រួបបង្រួម ជាតិ»។ វេទិកា ទាំងនេះនឹងត្រូវរៀបចំឡើងនៅតាវែរ ថ្ងៃទី០១ សីហា, នៅកំពង់ចាម ថ្ងៃទី ៣០ សីហា, នៅប៉ៃលិន និងបាត់ដំបង ថ្ងៃទី ១៨ និង ១៩ កក្កដា និងជាបន្តបន្ទាប់ទៀត។ អ្នកដាក់ពាក្យសុំក៏មានគំរោង រៀបចំសិក្ខា សាលា នៅពេលដែលត្រូវធ្វើដំណើរទៅសហរដ្ឋអាមេរិច ក្នុងខែសីហា ២០០៨ ហើយសង្ឃឹមថា នឹងរៀបចំ នៅប្រទេស អូស្ត្រាលី និងបារាំងនៅចុងឆ្នាំនេះ និងនៅដើមឆ្នាំក្រោយ។

១៩. អ្នកដាក់ពាក្យសុំ ក្រោងឱ្យមានជនរងគ្រោះពី ៥០ ទៅ ១០០នាក់ នៅក្រោមការតំណាងរបស់គាត់ នៅក្នុងក្រុមអ្នកកំព្រា។

III. ច្បាប់ដែលពាក់ព័ន្ធ

ក. វិធានផ្ទៃក្នុងរបស់ អវតក

២០. វិធាន២១(១) របស់ អវតក

ច្បាប់របស់ អវតក ដែលបានចូលជាធរមាន វិធានផ្ទៃក្នុង សេចក្តីណែនាំនៃការអនុវត្តន៍ និងបទបញ្ញត្តិរដ្ឋបាល នឹងត្រូវបានបកស្រាយ ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍របស់ជនសង្ស័យ ជនត្រូវបានចោទ ជនជាប់ចោទ និង ជនរងគ្រោះ ជានិច្ច ។

- វិធាន ២១(១)(ក) ដំណើរការនីតិវិធី អវតក ត្រូវមានយុត្តិធម៌ និង មានការតតាំងគ្នា ហើយរក្សាតុល្យភាពរវាងសិទ្ធិ របស់ភាគីទាំងអស់
- ២១(១)(គ) អវតក ត្រូវតែធានាថាសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះ ត្រូវបានគោរព នៅក្នុងកំឡុងពេល ដំណើរការនីតិវិធី ទាំងស្រុង

២១. វិធាន ២៣ របស់ អវតក

- ២៣(១) គោលបំណងនៃបណ្តឹងរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅចំពោះមុខ អវតក គឺដើម្បី :

(ក) ចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ
ប្រឆាំងនឹងអ្នកទទួលខុសត្រូវចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្ម នៅក្នុង រង្វង់យុត្តាធិការរបស់ អវតក ...

(ខ) អនុញ្ញាតអោយជនរងគ្រោះស្វែងរកសំណងជម្ងឺចិត្តជារួម និងសំណងសីលធម៌

- ២៣(ខ)(ក) នៅពេលបានចូលរួមធ្វើជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ជនរងគ្រោះក្លាយជាភាគីមួយនៅក្នុងដំណើរ ការនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

- ២៣(គ) ... ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមានសិទ្ធិស្នើសុំអោយមេធាវីជាតិ រឺ មេធាវីបរទេស

ណាម្នាក់ តំណាងអោយខ្លួន

២២. វិធាន ៧៧(១០)

បន្ទាប់ពីអ្នកធ្វើរបាយការណ៍ បានអានរបាយការណ៍របស់ពួកគេចប់ សហព្រះរាជអាជ្ញា
និងមេធាវី សំរាប់ភាគី ទាំងពីរអាចនឹងបង្ហាញជូននូវការថ្លែងសង្ខេប។

ខ. សេចក្តីសំរេច និងសេចក្តីណែនាំរបស់ អង្គបុរេជំនុំជំរះ

**២៣. អង្គបុរេជំនុំជំរះ នៅថ្ងៃទី២០ មិនា ២០០៨ របស់ អវតក : សេចក្តីសំរេចលើ ការចូលរួមរបស់
ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅក្នុងការប្តឹងជំទាស់ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន**

(៣៦) អង្គបុរេជំនុំជំរះ យល់ឃើញថា អត្ថបទក្នុងវិធាន (២៣)(១)(ក) បានចែងច្បាស់ថា
ដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណីអាចចូលរួមនៅក្នុងគ្រប់ដំណើរការនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌទាំងអស់
ដែលរួមទាំងនីតិវិធី ដែលទាក់ទង ទៅនឹងការប្តឹងជំទាស់ចំពោះការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ននៅចំពោះ
មុខអង្គបុរេជំនុំជំរះ ។

(៣៧) អង្គបុរេជំនុំជំរះ កត់សំគាល់ឃើញថាការបញ្ចូលដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
នៅក្នុងដំណើរការនីតិវិធី គឺជាការ
ទទួលស្គាល់នូវការស្វែងរកការផ្សះផ្សាជាតិដូចដែលបានចែងស្រាប់។

(៣៨) នៅក្នុង ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, មាន ខ មួយនៅក្នុងមាត្រា ២៥៩ និង ២៦០ ដែលបាន ចែង ឱ្យភាគីដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណី មានភាពជាប់ពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការចូលរួមក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ប្រឆាំងនឹង ដីកាឃុំខ្លួន។ តាមការបក ស្រាយវិធាន ២៣(១) ដោយយោងទៅលើ ក្រមនីតិវិធី ព្រហ្មទណ្ឌ មានន័យថាការ សរសេរនោះ បានប្រមើលមើលទុកជាមុន រួចមកហើយពីការ ចូលរួម របស់ ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងកំឡុងនីតិវិធី អ.វ.ត.ក, ដោយរួមបញ្ចូល ទាំងការប្តឹង ជំទាស់តទល់នឹងដីកាឃុំខ្លួន បណ្តោះអាសន្នផងដែរ។

២៤. ថ្ងៃទី២០ មិថុនា ២០០៨ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ របស់ អវតក : សេចក្តីសំរេច អំពី ការចូលរួមរបស់ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅក្នុងការប្តឹងជំទាស់ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

(១) អវតក យល់ឃើញថា ដើម្បីជាប្រយោជន៍ចំពោះការធានាចំពោះដំណើរការនីតិវិធីឆាប់រហ័ស និងឯកសារសុំការព្រមព្រៀងដែលពាក់ព័ន្ធ និងដើម្បីចៀសវាងការរំខានដល់សវនាការ ...

២៥. ថ្ងៃទី១ កក្កដា ២០០៨ សេចក្តីសំរេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ស្តីពីអង្គហេតុបឋម ដែលបានលើកឡើង ដោយមេធាវីរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅក្នុងការប្តឹងជំទាស់របស់ លោក អៀង សារី

(៥) ដោយពាក់ព័ន្ធជាមួយបញ្ហាយុត្តាធិការ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ពិចារណាថា ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មានផលប្រយោជន៍ដោយផ្ទាល់ ដែលដាច់ដោយឡែកពីផលប្រយោជន៍នៃភាគីដើមចោទ។ ប្រសិន បើអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ត្រូវធ្វើការសំរេចថាគ្មានសិទ្ធិចាប់ផ្តើមបណ្តឹងព្រហ្មទណ្ឌ ប្រឆាំងទល់នឹងជនដែល ត្រូវចោទទេនោះ លទ្ធផលអាចថា ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមិនមានសល់លទ្ធភាព ដើម្បីទាមទារ សំណងជម្ងឺចិត្ត ក្នុងនាមជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឡើយ។

២៦. ថ្ងៃទី០៣ កក្កដា, សេចក្តីសំរេចចិត្តផ្ទាល់មាត់របស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះនៅថ្ងៃទី០១ កក្កដា ស្តីពីសំណូមពរ របស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក្នុងការថ្លែងប្រាស្រ័យដោយផ្ទាល់នៅចំពោះមុខតុលាការ :

(៣) អបជ យល់ឃើញថាភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវទទួលបានការអនុញ្ញាតឱ្យថ្លែង ប្រាស្រ័យដោយផ្ទាល់ទេ។ ប្រព័ន្ធនៅក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុងមានចែងច្បាស់ណាស់។ ខ ជាក់លាក់មួយចំនួនមាននៅ ក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុង សំរាប់ដំណាក់កាលបុរេជំនុំជម្រះនេះ ស្តីពីភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងមេធាវីរបស់ពួក គេ។ វិធាន ៧៧(១០) បានបង្ហាត់ថា មានតែមេធាវីរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ប៉ុណ្ណោះដែលមានសិទ្ធិ ក្នុងការធ្វើថ្លែងសង្ខេបផ្ទាល់មាត់ នៅក្នុងកំឡុងពេលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍អង្គបុរេជំនុំជម្រះ។

២៧. ទស្សនៈជំទាស់របស់ចៅក្រម រ៉ូរ៉ាន់ ដោននិង (Rowan Downing) :

៣. យើងខ្ញុំត្រូវបានគេប្រាប់ថា ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី បានបណ្តេញមេធាវីរបស់នាង ដូច្នោះហើយនាងមិនមានតំណាងស្របច្បាប់ទៀតទេ នៅចំពោះមុខ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ។ ខ្ញុំមានបំណងរៀបចំ ផ្តល់សិទ្ធិដល់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅក្នុងឱកាសជាពិសេសមួយនេះ ដើម្បីអោយនាងបានបង្ហាញខ្លួន និងថ្លែងប្រាស្រ័យស្តីពីបញ្ហាយុត្តាធិការនៅចំពោះមុខអង្គបុរេ ថ្វីត្បិតតែមានការដាក់កម្រិត ដែលគេយល់ឃើញនៅក្នុងវិធាន ៧៧(១០) ក៏ដោយ។ ខ្ញុំលើកឡើងបែបនេះ ដោយឈរលើមូលដ្ឋានថា ផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតឡើងដោយសារសេចក្តីសំរេចចិត្តនៅក្នុងបញ្ហានេះ អាចជាការបញ្ចប់នូវសិទ្ធិរបស់នាងក្នុងការលើកអំណះអំណាងតទល់នឹងជនត្រូវចោទ តាមវិធាន ២៣(១)(ខ)។

៤. ជាលទ្ធផល តាមទស្សនៈរបស់ខ្ញុំ បើអនុលោមទៅតាមគោលការណ៍មូលដ្ឋាន នៃវិធាន ២១(១)(ក)នោះ វានឹងក្លាយទៅជារឿងអយុត្តិធម៌ ក្នុងការដែលមិនអនុញ្ញាតឱ្យភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី បានថ្លែងប្រាស្រ័យនៅក្នុងតុលាការ។

គ. ច្បាប់កម្ពុជា

២៨. បុព្វកថានៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់ អ.វ.ត.ក

... អវតក បានអនុម័តវិធានផ្ទៃក្នុងខាងក្រោមនេះ ក្នុងគោលបំណងបញ្ចូលនីតិវិធីកម្ពុជាដែលអាចអនុវត្តបាន សំរាប់ដំណើរការរឿងក្តីនៅចំពោះមុខ អវតក ...

២៩. ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ផ្នែកទី៣ : ការស្តាប់សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា ១៥០

ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អាចត្រូវបានជំនួយពីមេធាវី។
... ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត អាចសំភាសន៍ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដោយពុំចាំបាច់កោះហៅមេធាវី ប្រសិនបើភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនោះ បោះបង់សិទ្ធិដោយអោយមានវត្តមានមេធាវីរបស់ខ្លួន។

៣០. ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា មាត្រា ២៥៩: ភាគីនិងមេធាវីរបស់គេ អាចដាក់សារណារបស់ខ្លួនទៅកាន់ស្មៀនតុលាការ។ ភាគីនិងមេធាវីទាំងអស់ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យអោយដាក់សារណារបស់ខ្លួនរហូតដល់ពេលចាប់ផ្តើមដំណើរការសវនាការ។

៣១. ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា មាត្រា ២៦០: អង្គស៊ើបអង្កេត អាចកោះហៅ ភាគីទាំងអស់ ... ឱ្យ បង្ហាញខ្លួនជាបុគ្គលផ្ទាល់។

IV. សេចក្តីសំអាង

៣២. យើងសូមថ្លែងសេចក្តីថាអ្នកដាក់ពាក្យ ត្រូវទទួលបានការអនុញ្ញាតិឱ្យថ្លែងប្រាស្រ័យនៅក្នុងតុលាការដោយ ខ្លួនឯង។ ការណ៍នេះស្របទៅនឹងវិធាន ២៣ និងគោលបំណងជាទូទៅដែលបានចែងនៅក្នុងវិធាន ២១(១)(ក) ហើយស្របទៅនឹងការយល់ដោយផ្ទាល់របស់តុលាការអំពីសារៈសំខាន់នៃការចូលរួមរបស់ភាគី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដូចដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុងសេចក្តីសំរេចស្តីពីការចូលរួមរបស់ភាគី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្ប វេណី នៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី ២០ មីនា ២០០៨។ លើសពីនេះទៅទៀត ច្បាប់កម្ពុជា ដែលមានតួនាទីជាមគ្គុទេសក៍សំរាប់តុលាការនៅក្នុងបញ្ហានីតិវិធី ក៏បានអនុញ្ញាតិអោយមានភាគី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមួយចូលរួមដោយមិនចាំបាច់មានតំណាង។ ទីបញ្ចប់ សំរាប់ករណីពិសេសនេះ ដែលគេ បានអនុញ្ញាតិឱ្យភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមានឱកាសច្រើនជាងមួយដងនៅ ក្នុងការថ្លែងប្រាស្រ័យ ហើយ ពេលនេះមិនបានទទួលការផលប្រយោជន៍ពីមេធាវីទៀតនោះ វាវិតតែធ្វើឱ្យកាន់តែមានភាពសមស្រប ជាពិសេសក្នុងការអនុញ្ញាតិឱ្យមានការចូលរួមនោះ។ នៅពេលថ្លែងប្រាស្រ័យពីបញ្ហាអង្គហេតុនិងអង្គច្បាប់ដ៏ ម៉ត់ចត់នោះ សំឡេងផ្ទាល់របស់ ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្ប វេណី នឹងមានវិសាលភាពផ្សេងខុសពីមេធាវី របស់ ខ្លួន។ នៅក្នុងស្ថានភាព ដែលភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមានការទទួលស្គាល់នេះ មិនមានការតំណាង, យើងសូមធ្វើព្យត្តិដោយ សេចក្តីគោរពជូនចំពោះតុលាការ សូមឱ្យធ្វើការពិចារណាឡើងវិញ ចំពោះ សេចក្តី សំរេច បដិសេធសិទ្ធិរបស់ ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងការថ្លែងប្រាស្រ័យក្នុងតុលាការ កាលពីថ្ងៃទី ០១ កក្កដា ២០០៨។

៣៣. វិធាន ៧៧(១)ត្រូវតែទទួលបានការបកស្រាយដោយយោងវិធាន ២៣(១), វិធាន ២១(១)(ក), គោលបំណងនៃការចូលរួមរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដូចបានចែងនៅក្នុងសេចក្តីសំរេចចិត្ត ស្តីពី ការចូលរួមរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន កាលពីថ្ងៃទី ២០ មីនា ២០០៨

៣៤. តុលាការបានយោងសេចក្តីសំរេចចិត្តក្នុងការដកអ្នកស្នើសុំចេញពីការចូលរួមនៅក្នុងអង្គបុរេជំនុំជម្រះ តាមវិធាន ៧៧(១) ដែលបានចែងថា «សហព្រះរាជអាជ្ញានិងមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អាចបង្ហាញ សារណាអង្កេត»។ តុលាការបានបកស្រាយចំណុចនេះថា *មានវត្ត* សហព្រះរាជអាជ្ញា និងមេធាវីទេដែលអាច

ថ្លែងប្រាស្រ័យបាន។ តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ យើងខ្ញុំសូមធ្វើសេចក្តីថ្លែងថា ដោយយោងទៅលើមាត្រា ផ្សេងៗទៀតនៅក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុង ក៏ដូចជាសេចក្តីសំរេចចិត្តផ្ទាល់របស់តុលាការស្តីពីការចូលរួមរបស់ភាគីដើម បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅក្នុងដំណាក់កាលបុរេជំនុំជម្រះ, យោងទៅតាមវិធាន ៧៧(១០) គួរតែទទួលបានការបក ស្រាយក្នុងលក្ខណៈទូលំទូលាយដោយបញ្ចូលភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងមេធាវីរបស់ខ្លួនផងដែរ។ ហើយ ការណ៍នេះ មានភាពស្របគ្នាទៅនឹងដំណើរការរបស់តុលាការនៅក្នុង សេចក្តីសំរេចស្តីពីការចូលរួមរបស់ភាគី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី ២០ មីនា ២០០៨ ដែល រកឃើញថាភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មានសិទ្ធិចូលរួមក្នុងសវនាការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ននានា ទោះបីជាមិន មានអត្ថបទជាក់ស្តែងក្នុងការចែងពីសិទ្ធិនេះក៏ដោយ។ តុលាការបានរកឃើញថា ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ សិទ្ធិនេះពិតជាមាន តាមរយៈការបកស្រាយវិធាន ២៣(១) ដោយយោងទៅលើគោលបំណងរបស់ អ.វ.ត.ក, ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងការផ្សះផ្សាជាតិ, ក៏ដូចជាការអនុវត្តនៅក្នុងស្រុកនិងក្នុងឆាកអន្តរជាតិ។

៣៥. យើងខ្ញុំសូមឱ្យតុលាការប្រកាន់យកវិធីសាស្ត្រទូលំទូលាយនិងស្របតាមបរិបទ ក្នុងការបកស្រាយនៅ ក្នុងករណីនេះផងដែរ។ ដូចដែលតុលាការផ្ទាល់បានបញ្ជាក់ដោយប្រយោលផងដែរ នៅក្នុង សេចក្តីសំរេច ស្តីពីការចូលរួមរបស់ភាគី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការឃុំខ្លួន បណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី ២០ មីនា ២០០៨ (កថាខណ្ឌ ៣៦) នោះ, វិធាន ២៣(១) បានចែងថាភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្ប វេណី «មានសិទ្ធិយ៉ាងសកម្មក្នុងការចូលរួមចាប់តាំងពីដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតនៃនីតិវិធីទេ?»។ [សេចក្តីសំរេច ថ្ងៃទី ២០ មីនា ២០០៨, កថាខណ្ឌ ៣៦] សេចក្តីសំរេចនោះ បានបន្តក្នុងការដកស្រង់សេចក្តីអំពីការការ គាំទ្រទាំងថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិសំរាប់សំណើនេះ។ រាល់ហេតុផលដែលផ្តល់ដោយតុលាការនៅក្នុងសេចក្តី សំរេចចិត្តនេះ អាចអនុវត្តបានដោយស្មើភាពគ្នាចំពោះករណីដែលកំពុងកើតឡើងនេះ។ ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្ប វេណីដែលស្ថិតនៅក្នុងការពិភាក្សានេះ មិនមានការតំណាងនិងមិនមានមធ្យោបាយក្នុងការអះអាងការពារ សិទ្ធិ របស់ខ្លួនក្នុងនាមជា ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមួយ ក្នុងការចូលរួមនៅក្នុងដំណាក់កាលបុរេជំនុំជម្រះនេះទេ។ ដូចដែលគំនិត ជំទាស់របស់ចៅក្រម ដោយនឹង បានថ្លែងសេចក្តីសំអាងថា វាជាការប្រថុយនឹងគ្រោះថ្នាក់ មួយដែលថា សិទ្ធិរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងការលើកអំណះសំអាងតទល់ជាមួយជនត្រូវចោទ អាច ត្រូវបានលប់បំបាត់ ប្រសិនបើភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនោះ មិនត្រូវបានគេអនុញ្ញាតឱ្យចូលរួមនៅ ក្នុង ដំណាក់កាលបុរេជំនុំជម្រះនេះ។ សរុបសេចក្តីមក យើងខ្ញុំសូមថ្លែងសេចក្តីថា ការបដិសេធសិទ្ធិរបស់ ភាគី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក្នុងការចូលរួមក្នុងសវនាការបុរេជំនុំជម្រះនេះ ផ្ទុយទៅនឹងអត្ថន័យនៅក្នុងវិធាន ២៣(១) ហើយមិនស្របទៅនឹង សេចក្តីសំរេចផ្ទាល់របស់តុលាការស្តីពីការចូលរួមរបស់ភាគីដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណី។

៣៦. បន្ថែមទៅលើការផ្ទុយពីវិធាន ២៣(១)នេះ, ការបដិសេធសិទ្ធិរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក្នុងការផ្ទេរព្រៃស្រយៅក្នុងតុលាការនេះ ក៏បង្ហាញនូវផលវិបាកផងដែរទាក់ទងទៅនឹងវិធាន ២១(១)(ក) ដែលផ្តល់នូវការធានាពីភាពស្មើគ្នា និងតុល្យភាព រវាងសិទ្ធិរបស់ ភាគីទាំងអស់។ ប្រសិនបើ ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលគ្មានតំណាង ត្រូវគេបដិសេធ សិទ្ធិមិនឱ្យចូលរួមនោះ វាមានន័យថាជាការ ដាក់ឱ្យភាគីនេះទទួលបាននូវតុល្យភាពវិបត្តិដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ ប្រៀបទៅនឹងភាគីផ្សេងទៀត ហើយវាជារឿងអយុត្តិធម៌មួយ។ ការបញ្ចប់សិទ្ធិដែលអាចកើតមានឡើងបាន ក្រោមវិធាន ២៣(១) ក្នុងការលើកអំណះអំណាងគ្រប់លំដាប់ជន ត្រូវចោទនេះ គឺគ្រាន់តែជាភាពអយុត្តិធម៌មួយដែលកើតចេញមកពីការបដិសេធសិទ្ធិរបស់ភាគីភាគីដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណីក្នុងការចូលរួម។ ផលវិបាកមួយទៀត ដែលជាការពិតនោះ គឺអាចជាការបង្ខំឱ្យភាគីភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដទៃទៀតស្វែងរកការតំណាងផ្នែកច្បាប់ ដែលការណ៍នេះ វាមិនត្រឹមតែផ្ទុយទៅនឹងអត្ថបទក្នុងវិធាន ២៣(៧) ដែលផ្តល់ឱ្យភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមានសិទ្ធិទទួលបានមេធាវី ប៉ុន្តែមិនបានបញ្ជាក់ថាវាជាតំរូវការប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែវាថែមទាំងជាការ បង្ខំឱ្យទទួលបានអយុត្តិធម៌ថែមទៀតផង។ មនុស្សពេញវ័យដែលមានសតិបញ្ញាពេញលេញ មិនគួរត្រូវបានគេបង្ខំឱ្យទទួលយកការតំណាង ក្នុង គោលបំណងដើម្បីអះអាងការពារសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួនដើម្បីចូលរួមក្នុងនាមជាភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នោះទេ។ តុលាការបានយល់ថាភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមានសិទ្ធិក្នុងការចូលរួមនៅក្នុងសវនាការបុរេជំនុំ ជម្រះទាំងឡាយ។ វាមានភាពយុត្តិធម៌បានលុះត្រាតែ សិទ្ធិដូចគ្នានេះត្រូវបានផ្តល់ឱ្យទៅភាគីដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណីដែលមិនទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីមេធាវីរបស់ខ្លួន។

៣៧. ការប្រៀបធៀបច្បាប់ក្នុងស្រុក

៣៨. ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌ ៣៨ នៃ សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការចូលរួមរបស់ភាគី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី ២០ មីនា ២០០៨ របស់តុលាការ :

នៅក្នុង ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, មាន ខ មួយនៅក្នុងមាត្រា ២៥៩ និង ២៦០ ដែលបានចែងឱ្យភាគីដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណី មានភាពជាប់ពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការចូលរួមក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាឃុំខ្លួន។ តាមការបក ស្រាយវិធាន ២៣(១) ដោយយោងទៅលើ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ មានន័យថាការ សរសេរនោះ បានប្រមើលមើលទុកជាមុន រួចមកហើយពីការចូលរួមរបស់ ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងកំឡុងនីតិវិធី អ.វ.ត.ក, ដោយរួមបញ្ចូល ទាំងការប្តឹងឧទ្ធរណ៍គ្រប់លំដាប់ដីកាឃុំខ្លួន បណ្តោះអាសន្នផងដែរ។

៣៩. ជាងនេះទៅទៀត នៅក្នុងបុព្វកថានៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់ អ.វ.ត.ក បានចែងថា «អ.វ.ត.ក បានអនុម័ត វិធានផ្ទៃក្នុងខាងក្រោមនេះ ហើយដែលមានគោលបំណងបញ្ចូលនីតិវិធីកម្ពុជាដែលអាចអនុវត្តបានសំរាប់នីតិវិធីរឿងក្តីនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក ...»។

៤០. នៅក្នុងច្បាប់កម្ពុជា មិនមានកន្លែងណាមួយចែងថាភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវការ មេធាវីនោះទេ, គឺមានតែការចែងថា ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី «អាចមានមេធាវីជំនួយ» (ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា, មាត្រា ១៥០)។ បន្ថែមលើនេះ មាត្រា ១៥០ នៃ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា បានចែងថា «ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត អាចសម្ភាសន៍ ភាគីដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណី ដោយមិនចាំបាច់កោះហៅមេធាវីឡើយ ប្រសិនបើភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនោះ បោះបង់សិទ្ធិ របស់ខ្លួនជាដាច់ខាតដោយមានវត្តមានមេធាវី»។

៤១. ដោយសារតែ អ.វ.ត.ក បានធានាឱ្យមានការចូលរួមរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុង សវនាការបុរេជំនុំជម្រះ និងមានគោលបំណងបញ្ចូលនីតិវិធីកម្ពុជា ទៅក្នុងនីតិវិធីរឿងក្តីចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក នោះ, ការអនុវត្តច្បាប់ក្នុងស្រុកបានធានាយ៉ាងច្បាស់ល្អសិទ្ធិរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក្នុងការទទួល បាននូវការតំណាង និងការចូលរួមដោយផ្ទាល់នៅក្នុងនីតិវិធីរឿងក្តី។

៤២. ក្តីបារម្ភពីនីតិវិធី ពាក់ព័ន្ធនឹងភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

៤៣. នៅក្នុងសេចក្តីសំរេចថ្ងៃទី ២០ មីនា ២០០៨, អ.វ.ត.ក មានការយល់ឃើញប្រឆាំងនឹង ការចូលរួមដោយផ្ទាល់របស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី «ក្នុងប្រយោជន៍ដើម្បីធានាឱ្យនីតិវិធីរឿងក្តីមានភាពឆាប់រហ័ស និងឱ្យមានសេចក្តីថ្លែងពាក់ព័ន្ធ ព្រមទាំងដើម្បីចៀសវាងការរំខានចំពោះសវនាការ ...»។ ក៏ប៉ុន្តែ ផលប្រយោជន៍របស់តុលាការនៅក្នុងការរក្សាអោយមានសណ្តាប់ធ្នាប់នៅក្នុងសវនាការបុរេជំនុំជម្រះ អាច រី គួរតែកើតមានឡើងដោយចុះសម្រុងរួមគ្នាជាមួយនិងសិទ្ធិរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក្នុងការថ្លែងប្រាស្រ័យដោយផ្ទាល់។

៤៤. តុលាការធានាថា សវនាការបុរេជំនុំជម្រះទាំងឡាយ ត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងលក្ខណៈយុត្តិធម៌ និងមានប្រសិទ្ធភាព តាមរយៈការកំណត់ពេលវេលាស្មើគ្នាសំរាប់ការថ្លែងសេចក្តីផ្ទាល់មាត់ពីគ្រប់ភាគីទាំងអស់។ នៅខណៈពេលដែលភាគីត្រូវចោទ និងព្រះរាជអាជ្ញា បានចំណាយពេលវេលាដែលកំណត់ឱ្យក្នុងការបង្ហាញនូវករណីរបស់គេ តាមការជ្រើសរើសរបស់គេហើយនោះ, វាជារឿងដ៏សមហេតុផលមួយដែលភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីគួរតែអាចធ្វើបានដូចគ្នា។ ភាគីទាំងឡាយអាចជំទាស់ ហើយតុលាការមានសិទ្ធិបន្ថយនូវការថ្លែង

សេចក្តីច្រើនដែល រឺមិនពាក់ព័ន្ធ ទោះជាភាគីណាកំពុងថ្លែងសេចក្តីក៏ដោយ។ ដោយសារតែនេះជាសមត្ថភាព
របស់តុលាការក្នុងការគ្រប់គ្រងនីតិវិធីរឿងក្តីនោះ, វាគួរតែមិនមានបញ្ហាទេ ទោះបីជាមេធាវី រឺក៏ ដើមបណ្តឹង
រដ្ឋប្បវេណីខ្លួនឯង ថ្លែងប្រាស្រ័យនៅក្នុងកំឡុងពេលដែលបានកំណត់នោះ។

៤៥. លើសពីនេះទៅទៀត អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំ បានថ្លែងប្រាស្រ័យនៅចំពោះមុខ តុលាការដោយផ្ទាល់
នៅក្នុងសវនាការបុរេជំនុំជម្រះរបស់ អ.វ.ត.ក ក្នុងករណីលោក នួន ជា និងលោក ខៀវ សំផន រួចមក
ហើយ។ ការថ្លែងសេចក្តីរបស់គាត់ គឺមានភាពទាក់ទង, ដោយផ្ទាល់, ដោយសង្ខេប និងមិនដែលធ្វើឱ្យខូច
ប្រយោជន៍ដល់នីតិវិធីរឿងក្តីម្តងណាឡើយ។

៤៦. អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំ មានការយល់ដឹងខ្ពស់ពីហានិភ័យនិងក្តីបារម្ភទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការចូល
រួមរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ នាងកំពុងធ្វើអ្វីៗគ្រប់យ៉ាងដើម្បីធានាថា សំលេងនិងផលប្រយោជន៍
របស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបានតំណាង ស្របពេលនឹងការថែរក្សាឱ្យមានសេចក្តីសមរម្យថ្លៃថ្នូរ និង
ប្រសិទ្ធិភាព នៃសវនាការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌។ ហេតុដូច្នេះហើយទើបបានជា អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំ
កំពុងធ្វើការដើម្បីបង្កើតជា ក្រុមអ្នកកំព្រា និងកំពុងជំរុញឱ្យអង្គការសង្គមស៊ីវិល និងភាគីដែលមាន ចំណាប់
អារម្មណ៍ផ្សេងៗទៀត ឱ្យបង្កើតជាក្រុមផ្សេងៗគ្នា, ដូចដែលមានផ្តល់ជូននៅក្នុង ទម្រង់សំនុំបែបបទជនរង
គ្រោះ (ដែលមានប្រអប់មួយសំរាប់គូសយក «មេធាវី» រឺ «អ្នកតំណាង»)។

៤៧. វាអាចជាជំនួយផងដែរសំរាប់តុលាការ ក្នុងការពិចារណាអំពីការត្រួតពិនិត្យចំនួនអ្នកតំណាងក្នុងការ
ថ្លែងប្រាស្រ័យ ពីភាគីនីមួយៗ។ ដោយសារតែភាគីការពារក្តី និង ព្រះរាជអាជ្ញា មានមេធាវីពីររូបនៅក្នុង
សាលសវនាការនោះ ប្រហែលជាភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី គួរមានតំណាងសំរាប់ថ្លែងប្រាស្រ័យចំនួនពីរនាក់
ដែរនៅថ្ងៃសវនាការនីមួយៗ។ ដូចនេះ ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នឹងត្រូវសំរេចជាផ្ទៃក្នុង ថាតើត្រូវធ្វើដូច
ម្តេច ហើយថាតើ អ្នកណានឹងត្រូវប្រើប្រាស់ពេលវេលាដែលផ្តល់ជូនសំរាប់ការថ្លែងប្រាស្រ័យនោះ ក្នុងការជួយ
បន្ថែមអនុភាពទៅលើសំឡេងរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។

V. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

៤៨. ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី គួរតែត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យថ្លែងប្រាស្រ័យនៅចំពោះមុខតុលាការដោយផ្ទាល់។
ការណ៍នេះ ស្របទៅនឹងគោលបំណងនៃការចូលរួមរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី, រួមទាំងការផ្សះផ្សាជាតិ
ផងដែរ, ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងវិធាន ២១(១), វិធាន២៣ និងសេចក្តីសំរេចដោយផ្ទាល់របស់តុលាការ
កាលពីថ្ងៃទី២០ មីនា ២០០៨។ នៅពេលថ្លែងប្រាស្រ័យពីបញ្ហាអង្គហេតុនិងអង្គច្បាប់នោះ សំឡេងផ្ទាល់របស់

ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នឹងមានវិសាលភាពផ្សេងខុសពីមេធាវីរបស់ខ្លួន។ លើសពីនេះទៅទៀត អ្នកដាក់
 ពាក្យស្នើសុំ កំពុងស្វែងរកដើម្បីក្លាយទៅជាតំណាងរបស់ក្រុមអ្នកកំព្រា ហើយការបង្កើតជាក្រុមនេះ ត្រូវបាន
 ផ្តល់ជូននៅក្នុងទម្រង់សំនុំបែបបទជនរងគ្រោះ និងជាការជួយជំរុញផ្នែករដ្ឋបាល។ ម្យ៉ាងវិញទៀត តាមច្បាប់
 ប្រទេសកម្ពុជា ដែលមានតួនាទីជាមគ្គុទេសក៍នីតិវិធី សំរាប់ អវតក នោះ មានន័យថាភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្ប
 វេណី អាចចូលរួមដោយគ្មានជំនួយពីមេធាវីនៅក្នុងកំឡុងពេលគ្រប់ដំណាក់កាលនៃដំណើរការតុលាការ។ ជាទី
 បញ្ចប់ ផលប្រយោជន៍របស់តុលាការក្នុងការរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់ អាចកើតឡើងរួមគ្នា ជាមួយនឹងការផ្តល់សិទ្ធិឱ្យ
 ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានថ្លែងប្រាស្រ័យដោយផ្ទាល់។ ហេតុដូច្នេះហើយ យើងខ្ញុំសូមសំណូមពរឱ្យ
 តុលាការផ្តល់ ដល់លោកតិវ រលិថេ ទៅដល់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងការថ្លែងប្រាស្រ័យដោយផ្ទាល់។

**BEFORE THE PRE-TRIAL CHAMBER
EXTRAORDINARY CHAMBERS IN THE COURTS OF CAMBODIA**

Case No: 002/19-09-2007-ECCC/OCIJ (PTC03)
Filed to: Pre-Trial Chamber
Date of Document: 17 July 2008
Party Filing: Civil Party
Language: Khmer and English
Type of Document: PUBLIC

**APPLICATION FOR DECLARATIVE RELIEF FOR CIVIL PARTY TO SPEAK IN
PERSON, NOT FOR RE-HEARING**

Respectfully Yours,

Theary C. SENG
Civil Party

Thon Penh
July 17, 2008